

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με κοινοτικό πρόγραμμα στον τομέα της Στρατηγικής Ανάλυσης, της Πρόβλεψης και της Αξιολόγησης σε θέματα Έρευνας και Τεχνολογίας (MONITOR)

1988-1992

COM(88) 386 τελικό — SYN 147

(Υποβληθείσα από την Επιτροπή στις 29 Ιουλίου 1988)

(89/C 29/04)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 130 Q, παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Εκτιμώντας:

ότι το άρθρο 130 I της συνθήκης ορίζει ότι η εφαρμογή του προγράμματος-πλαίσου γίνεται μέσω ειδικών προγραμμάτων που αναπτύσσονται στο εσωτερικό κάθε δραστηριότητας·

ότι το Συμβούλιο, με την απόφασή του της 28ης Σεπτεμβρίου 1987⁽¹⁾ έχει θεσπίσει πρόγραμμα-πλαίσιο κοινοτικών δραστηριοτήτων στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης (1987-1991) καθορίζοντας τις δραστηριότητες στους τομείς της πρόβλεψης και της εκτίμησης της επιστήμης και της τεχνολογίας, καθώς και στον τομέα της αξιολόγησης των προγραμμάτων·

ότι το πρόγραμμα-πλαίσιο προβλέπει, μεταξύ των κριτηρίων επιλογής των κοινοτικών ενεργειών, τη συμβολή στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας, διατηρώντας παράλληλα το στόχο της επιστημονικής και τεχνικής ποιότητας·

ότι οι νέες διατάξεις της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης εισάγουν τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες σε μια νέα φάση οικοδόμησης της Ευρώπης, ιδίως στο πεδίο της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας, οπότε απαιτείται η ενίσχυση και η ανανέωση της στρατηγικής και μελλοντολογικής σκέψης και της εκτίμησης της τεχνολογίας («Technology Assessment»).

ότι, όπως υπογραμμίσθηκε από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η αύξουσα παρέμβαση της επιστήμης και της τεχνολογίας σε χώρους της επιστημονικής και οικονομικής ζωής, ενισχύει το ρόλο και τη χρησιμότητα της μελλοντολογικής σκέψης με αντικείμενο τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων ως στοιχείου αποτίμησης των επιλογών σε θέματα ΕΤΑ·

ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εφοδιάστηκε, το 1987 και για πειραματική περίοδο, με ένα μηχανισμό εκτίμησης των επιστημονικών και τεχνολογικών επιλογών (STOA: Scientific and Technological Options Assessment) και ότι αξίζει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ ευρωπαϊκών οργάνων στο πεδίο αυτό·

ότι από τα κράτη μέλη έχουν αναληφθεί πολλές σημαντικές πρωτοβουλίες, σε θέματα αξιολόγησης προγραμμάτων E & A, μελλοντολογικής ανάλυσης και εκτίμησης της τεχνολογίας και ότι τούτο θα διευκολύνει την ενδοκοινοτική συνεργασία στον υπόψη τομέα·

ότι η Επιτροπή, κατά την επιτέλεση της εργασίας της για την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων E & A, οφείλει να είναι σε θέση να στηρίζεται σε αξιόπιστες μεθόδους, κατάλληλους δείκτες και σε ένα ευρωπαϊκό δίκτυο πεπειραμένων ειδικών κατά τρόπο που να δελτιώνεται η αποτελεσματικότητα της αξιολόγησης και η ικανότητα μέτρησης των επιπτώσεων των δραστηριοτήτων E & A·

την έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος FAST II·

ότι ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (CREST) για τα ακόλουθα μέτρα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Θεσπίζεται ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης για την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα στον τομέα της στρατηγικής ανάλυσης, της πρόβλεψης και της αξιολόγησης σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας (MONITOR), όπως καθορίζεται στο παράρτημα, για πενταετή περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1988.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 302 της 24. 10. 1987, σ. 1.

Άρθρο 2

Το ποσό που κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση του προγράμματος ανέρχεται σε 22 εκατομμύρια Ecu συμπεριλαμβανομένων των δαπανών προσωπικού 12 έως 27 ατόμων (6 A, 2 B, 4 C — 1988· 12 A, 2 B, 8 C — 1989· 15 A, 2 B, 10 C — 1990-1992) και της ανάληψης των εξόδων συνεργαζόμενων ερευνητών που έχουν αποσπασθεί από τα κράτη μέλη, μέχρι συνολικά το πολύ 47 ανθρωποέτη.

Άρθρο 3

Οι λεπτομέρειες υλοποίησης του προγράμματος και το ποσοστό της κοινοτικής χρηματικής συμμετοχής καθορίζονται σε παράρτημα.

Άρθρο 4

1. Στη διάρκεια του τρίτου έτους εφαρμογής του προγράμματος, η Επιτροπή θα το επανεξετάσει και θα διαβιβάσει στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση με τα σχετικά αποτελέσματα συνοδευόμενη, αν είναι ανάγκη, με προτάσεις τροποποίησης ή παράτασης του προγράμματος.
2. Η Επιτροπή θα διενεργήσει αξιολόγηση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και θα υποβάλει σχετική έκθεση στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
3. Οι ανωτέρω αναφερθείσες εκθέσεις θα συνταχθούν σε συσχετισμό με τους στόχους που παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 2 του προγράμματος-πλαίσιου.
4. Η Επιτροπή θα ενημερώνει κατά τακτά διαστήματα — και ιδίως στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου 1990 και στα τέλη 1991 — το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων.

Άρθρο 5

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει την εκτέλεση του προγράμματος και κατά την εφαρμογή του υποδοθείται από Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης και Συντονισμού (ΕΔΣ), η οποία συγκροτείται σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζει η απόφαση του Συμβουλίου 338/84/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου (?).

2. Οι συμβάσεις που συνάπτονται από την Επιτροπή ρυθμίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κάθε μέρους, συμπεριλαμβανομένων των τρόπων διάδοσης, προστασίας και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Άρθρο 6

Σύμφωνα με το άρθρο 130 Μ της συνθήκης ΕΟΚ, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να διαπραγματευθεί συμφωνίες με διεθνείς οργανώσεις, τρίτες χώρες που συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (COST) και ευρωπαϊκές χώρες που έχουν συνάψει συμφωνίες-πλαίσια επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας με την Κοινότητα, προκειμένου να συμπράξουν καθ' ολοκληρία ή εν μέρει στο παρόν πρόγραμμα.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες έχουν συναφθεί συμφωνίες που ορίζουν το πλαίσιο της επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και μη κοινοτικών ευρωπαϊκών χωρών, οι οργανισμοί και οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένοι στις χώρες αυτές μπορούν να συμμετάσχουν σε σχέδιο που έχει αναληφθεί στα πλαίσια του προγράμματος.

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

(?) ΕΕ αριθ. L 177 της 4. 7. 1984, σ. 25.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ, ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (MONITOR)****I. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**

1. Η παρούσα δράση αποσκοπεί στο να συμβάλει στην εξακρίβωση νέων προσανατολισμών και προτεραιοτήτων της κοινής πολιτικής στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και στον καλύτερο συνδυασμό της τελευταίας με τις άλλες κοινοτικές πολιτικές.

Η σχετική δραστηριότητα συνίσταται σε αναλύσεις προσηλωμένες στα γεγονότα, στρατηγικές και μελλοντολογικές αναλύσεις, με αντικείμενο το επιστημονικό και τεχνολογικό περιβάλλον και την αλληλεπίδρασή του με την οικονομική και κοινωνική εξέλιξη.

2. Η εργασία καλύπτει τρεις τομείς δραστηριοτήτων:

- τη στρατηγική ανάλυση και μελέτη επιπτώσεων (SAST)
- τις προβλέψεις FAST, και
- τις έρευνες και μελέτες με σκοπό τη βελτίωση των μεθοδολογιών και της αποτελεσματικότητας της αξιολόγησης των δραστηριοτήτων E & A (SPEAR).

II. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η στρατηγική ανάλυση και μελέτη επιπτώσεων (SAST)

3. Οι δραστηριότητες SAST συνίστανται στη διενέργεια «επικεντρωμένων» αναλύσεων σε ένα επιστημονικό χώρο, μια τεχνολογία, ένα τομέα, ένα διακυβευόμενο θέμα. Αποσκοπούν στο να αποσαφηνίσουν τις δυνατές επιλογές που προσφέρονται στην Επιτροπή σε θέματα επιστημονικής και τεχνολογικής πολιτικής, τις αλληλεξαρτήσεις τους με τις άλλες πολιτικές, καθώς και τον τρόπο κατά τον οποίο τοποθετούνται οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι παράγοντες (ιδύνοντες της βιομηχανίας, κοινοτικά όργανα, δημόσιες αρχές κρατών μελών και μη μελών· κοινωνικές ομάδες· ...) σε σχέση με τις εν λόγω επιλογές.
4. Οι ανωτέρω δραστηριότητες περιλαμβάνουν:
 - α) τη σύνταξη εκθέσεων, με αντικείμενο τις αναπτυξιακές προοπτικές και τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μιας ομάδας χωρών της Κοινότητας, ιδίως στο επίπεδο των δομών της E & A, σε ένα κλάδο υψηλής τεχνολογίας, σε ένα επιστημονικό τομέα ή σε σχέση με σημαντικές αλλαγές στις πολιτικές σε θέματα επιστήμης και τεχνολογίας, ιδίως άλλων χωρών έξω από την Κοινότητα·
 - β) την πραγματοποίηση μελετών «εκτίμησης της τεχνολογίας» που αφορούν τη στάθμη ανάπτυξης μιας τεχνολογίας και τη μελλοντική της εξέλιξη, τα εμπόδια για την καινοτομία, τις βιομηχανικές και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας (ανά κλάδο, περιοχή, ...), τις ανάγκες από άποψη χρηματοδότησης της E & A και επενδύσεων, κλπ· και
 - γ) τη σύνταξη εκθέσεων στρατηγικών αναλύσεων (ή *στρατηγικών φακέλων*) με τις οποίες φωτίζονται, για ένα δεδομένο προβληματισμό, οι δυνατές επιλογές για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και προτείνονται επακριβείς προσανατολισμοί δράσης.
5. Η Επιτροπή θα καταρτίσει ετήσιο χρονοδιάγραμμα για τις κατά προτεραιότητα εργασίες που θα υιοθετηθεί μετά από διαβούλευση με την ΕΔΣ.

Οι προβλέψεις FAST

6. Οι δραστηριότητες προβλέψεων FAST βαδίζουν στον άξονα των προηγούμενων εργασιών FAST· περιλαμβάνουν τη μελέτη των επιστημονικών και τεχνολογικών αλλαγών κατά τις πολλαπλές αμοιβαίες επιδράσεις τους με τις οικονομικές και κοινωνικές μεταλλαγές. Αποσκοπούν στο να δώσουν στην Επιτροπή μελλοντολογικές και συνολικές διασαφήσεις, χρήσιμες στον προσανατολισμό των επιλογών της σε επιστημονικά και τεχνολογικά ζητήματα, ιδίως σε σχέση αφενός με τους μεγάλους στόχους της Κοινότητας για τη δεκαετία του 1990, όπως η πραγματοποίηση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς και η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στο εσωτερικό της Κοινότητας, και αφετέρου με τις εξελίξεις του παγκόσμιου οικονομικού και κοινωνικού πλαισίου.
7. Οι δραστηριότητες προβλέψεων περιλαμβάνουν:
 - α) τη σύνταξη εκθέσεων (ή *μελλοντολογικών φακέλων*) με αντικείμενο μείζονα θέματα ή φαινόμενα συνολικού χαρακτήρα. Η επιλογή των θεμάτων γίνεται συναρτήσει της σημασίας και σπουδαιότητάς τους για την κοινή πολιτική στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Τα θέματα μπορούν να ξεπεράσουν το στενά ευρωπαϊκό πλαίσιο·
 - β) την πραγματοποίηση μελετών εκτίμησης των επιπτώσεων και συνεπειών ορισμένων επιστημονικών και τεχνικών εξελίξεων, οι οποίες ενέχουν σημαντικούς κινδύνους για την κοινωνία του μέλλοντος·
 - γ) τη σύνθεση και κριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων των κυριότερων εργασιών πρόβλεψης που διεξάγονται ανά τον κόσμο· και
 - δ) τη σύνταξη, ανά διετία, μιας *έκθεσης με αντικείμενο τις οικονομικές επιπτώσεις της μεταβολής της τεχνολογίας*, κυρίως στην Ευρώπη.
8. Οι ανωτέρω δραστηριότητες καθορίζονται σύμφωνα με διετές πρόγραμμα εργασίας που καταρτίζεται από την Επιτροπή σε διαβούλευση με την ΕΔΣ.
9. Οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων και ομάδων εργασίας που δεν υπάγονται στην Επιτροπή, υπό την ευθύνη και την καθοδήγηση μελών της ομάδας FAST και σε συνεργασία με τις υπόλοιπες ενδιαφερόμενες υπηρεσίες της Επιτροπής (περιλαμβανομένων, κατά περίπτωση, υπαλλήλων άλλων γενικών διευθύνσεων που είναι αποσπασμένοι για περιορισμένη περίοδο στην ομάδα FAST) και «επιστημονικών επισκεπτών» αποσπασμένων από τα κράτη μέλη, ακόμη και από τρίτες χώρες.

Οι δραστηριότητες που υπάγονται στις παραγράφους α) και β) διαπνέονται από τη μέριμνα εξασφάλισης της ευρύτερης και αποτελεσματικότερης δυνατής αμοιβαίας επίδρασης με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες. Εξάλλου, σε τακτά χρονικά διαστήματα, θα διαδίδεται στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ενημερωτική έκθεση με αντικείμενο τα αποτελέσματα των ανωτέρω δραστηριοτήτων.
10. Οι δραστηριότητες προβλέψεων FAST πρέπει να συνεχίσουν να τονώνουν την ανάπτυξη *ευρωπαϊκής* πορείας και εμπειρογνομοσύνης στον τομέα των προβλέψεων. Προς τούτο, ενδείκνυται να ενισχυθεί η λειτουργία, ιδίως στο εθνικό επίπεδο, του δικτύου «FAST 12 + 1» (που αποτελείται από 12 εθνικές μονάδες τις οποίες έχουν ορίσει τα κράτη μέλη για να εξασφαλίσουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των κοινοτικών δραστηριοτήτων

και των παρόμοιων εργασιών που διεξάγονται στις χώρες της Κοινότητας). Παράλληλα θα προωθηθεί η σύλληψη ενός ανεπίσημου δικτύου ευρωπαϊκών «μελλοντολόγων».

Οι δραστηριότητες υποστήριξης της αξιολόγησης των προγραμμάτων E & A (SPEAR)

11. *Οι έρευνες και μελέτες υποστήριξης της αξιολόγησης των δραστηριοτήτων E & A στο κοινοτικό επίπεδο* ανταποκρίνονται στο στόχο της δελτίωσης των θεωρητικών και μεθοδολογικών βάσεων καθώς και των μεθόδων οργάνωσης και διαχείρισης της αξιολόγησης των κοινοτικών, εθνικών και διεθνών προγραμμάτων E & A. Στοχεύουν επίσης στην ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάλυσης και μέτρησης της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των δραστηριοτήτων E & A, μεσολαβούν δε για την υποστήριξη του «προγράμματος αξιολόγησης».
12. Για το σκοπό αυτό, οι δραστηριότητες SPEAR περιλαμβάνουν:
- Την πραγματοποίηση, σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης στον τομέα της αξιολόγησης⁽¹⁾, 4 ή 5 καλούμενων οριζοντίων αξιολογήσεων ορισμένων ενεργειών που είναι κοινές σε πολλά κοινοτικά, εθνικά ή διεθνή ερευνητικά προγράμματα, προκειμένου να αναλυθούν οι επιπτώσεις τους και να εξακριβωθούν τα μέσα δελτίωσης της αποτελεσματικότητάς τους στο κοινοτικό επίπεδο. Τούτο συνεπάγεται την ανάλυση των μηχανισμών υποστήριξης και των μεθόδων διαχείρισης των εθνικών και κοινοτικών ερευνητικών προγραμμάτων,
 - *ερευνητικές εργασίες σε θέματα μεθοδολογιών* των αξιολογήσεων των προγραμμάτων E & A για να καταστούν πειστικότερες και χρησιμότερες στους αποδέκτες τους. Τούτο θα γίνει σε συμφωνία με τα άρθρα 5, 6 και 7 του προαναφερθέντος προγράμματος δράσης.
- Πρόκειται ειδικότερα για:
- τη δελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης που είναι δυνατόν να καλύψουν συγχρόνως τα κοινοτικά προγράμματα E & A και τα εθνικά προγράμματα που σχετίζονται με αυτά,
 - την τόνωση της έρευνας στον τομέα της μεθοδολογίας της αξιολόγησης στα κράτη μέλη, καθώς και της εφαρμογής της,
 - την ανάπτυξη ποσοτικών δεικτών που μπορούν να περιγράψουν την ποιότητα και τη σκοπιμότητα της ερευνητικής εργασίας, καθώς και τη συμβολή της στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της Κοινότητας, και
 - τη σύνταξη κατευθυντήριων γραμμών για τη διενέργεια αξιολογήσεων των προγραμμάτων E & A υπό το φως της ευρωπαϊκής εμπειρίας.
13. Η Επιτροπή θα καταρτίσει ετήσιο χρονοδιάγραμμα των κατά προτεραιότητα εργασιών που θα υιοθετηθεί μετά από διαβούλευση με την ΕΔΣ.

III. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

14. Οι προηγούμενες παράγραφοι καθορίζουν τους στόχους των διαφόρων δραστηριοτήτων του προγράμματος. Προσδιορίζουν τα προσδοκώμενα «προϊόντα» και υπηρεσίες και τις αντίστοιχες μεθόδους εργασίας.

Λαμβανομένης υπόψη της διαφορετικής φύσης των ανωτέρω δραστηριοτήτων και της ιδιομορφίας τους, η πραγμάτωση της υπόψη δράσης περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- τη σύμπραξη των ειδικευμένων στις στρατηγικές αναλύσεις και μελέτες επιπτώσεων, στις εργασίες προβλέψεων και στην αξιολόγηση των προγραμμάτων E & A, κέντρων ή ερευνητικών ομάδων των χωρών της Κοινότητας με σκοπό την υλοποίηση των ανωτέρω αναφερθέντων δραστηριοτήτων, ιδίως με την εγκατάσταση δικτύων ad hoc, τη διοργάνωση εργαστηρίων, σεμιναρίων,
- τη συγκρότηση δύο δικτύων «12 + 1» εξυπηρέτησης αντίστοιχα των δραστηριοτήτων προβλέψεων FAST και των δραστηριοτήτων SPEAR, στόχος των οποίων θα είναι ιδίως η ανταλλαγή και η διάδοση πληροφοριών, η προώθηση στους κόλπους της Κοινότητας αποτελεσματικότερων πρακτικών σε θέματα ευρωπαϊκών προβλέψεων και αξιολόγησης προγραμμάτων E & A, καθώς και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων, και
- την απόσπαση από τα εθνικά και κοινοτικά όργανα «επιστημονικών επισκεπτών» με σκοπό να συμμετάσχουν στην πραγματοποίηση των διαφόρων δραστηριοτήτων.

Η χρηματική συνεισφορά για την υλοποίηση των ανωτέρω δραστηριοτήτων μπορεί να φθάσει ποσοστό 100 % των αναγκαίων δαπανών.

(¹) Παραβλ. Πρόγραμμα δράσης ΕΕ αριθ. C 14 της 20. 1. 1987, σσ. 5-8.